

با استناد به اصول ۵۰ و ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، بندهای ۸ و ۱۱ سیاست‌های کلی محیط زیست ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، ماده ۷ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰/۰۷/۰۷ و اصلاحات بعدی، ماده ۲ قانون حمایت از حقوق معلولان مصوب ۱۳۹۶، ۱۲، ۲۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی، قانون مدیریت پسماندها مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۰ و ماده ۲۵ آیین نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه بندی و نرخ گذاری تأسیسات گردشگری مصوب ۱۳۹۴ هیئت وزیران و اصلاحات بعدی، با هدف گسترش اقتصاد سبز گردشگری و نهادینه‌سازی فرهنگ و اخلاق زیست محیطی، دسترس پذیری، شیوه نامه نحوه نظارت بر توسعه پایدار گردشگری، دسترس پذیری و تشویق فعالان گردشگری سبز به شرح ذیل جهت اجرا، ابلاغ می گردد.

ماده ۱) واژه ها و عبارات بکار رفته در این دستورالعمل در معانی ذیل تعریف می گردد:

- ۱-۱- وزارت: وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی- معاونت گردشگری
- ۱-۲- اداره کل نظارت: اداره کل نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری
- ۱-۳- اداره کل استان: اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان
- ۱-۴- تأسیسات گردشگری: کلیه فعالان، اماکن و تأسیسات گردشگری دارای مجوز فعالیت از وزارت
- ۱-۵- گردشگری پایدار: (Sustainable Tourism): گردشگری پایدار، گردشگری است که با هدف پاسخگویی به نیازهای گردشگران و جوامع میزبان، از منابع طبیعی، اجتماعی و فرهنگی محافظت کرده و فرصت‌های نسل‌های آینده را تضمین می کند. این رویکرد بر تعادل میان منافع اقتصادی، حفاظت از محیط زیست و ارتقاء رفاه اجتماعی-فرهنگی جوامع محلی تمرکز دارد تا اثرات منفی به حداقل رسیده و منافع بلندمدت حداکثر شود.
- ۱-۶- گردشگری سبز: (Green Tourism) گردشگری سبز، زیرمجموعه‌ای از گردشگری پایدار است که اولویت اصلی آن، کاهش اثرات زیست‌محیطی فعالیت‌های گردشگری می باشد. این شامل مدیریت مسئولانه منابع، کاهش آلودگی و پسماند، حفظ تنوع زیستی و استفاده از فناوری‌های پاک و انرژی‌های تجدیدپذیر برای به حداقل رساندن ردپای اکولوژیکی است.
- ۱-۷- دسترس‌پذیری: (Accessibility) دسترس‌پذیری جامع، رویکردی در طراحی و ارائه خدمات گردشگری است که تضمین می کند تمامی افراد، صرف‌نظر از توانایی‌هایشان، بتوانند به طور مستقل، برابر و با عزت نفس از تمام جنبه‌های تجربه گردشگری (محیطی، اطلاعاتی، ارتباطی و خدماتی) بهره‌مند شوند. هدف آن، ایجاد فضایی فراگیر، بدون موانع و تبعیض برای همگان است.
- ۱-۸- کارگروه استانی: کارگروهی که در چهارچوب این شیوه نامه در سطح استان تشکیل شده و وظیفه هماهنگی جهت اجرای سیاست ها و برنامه های ابلاغی از سوی وزارت را بر عهده دارد.
- ۱-۹- کارگروه کشوری: کارگروهی که در چهارچوب این شیوه نامه در سطح کشور تشکیل و وظیفه سیاست‌گذاری، برنامه ریزی در جهت تحقق اهداف این شیوه نامه را بر عهده داشته و بر عملکرد کمیته های استانی نیز نظارت می نماید.

ماده ۲) اهداف این شیوه نامه به شرح ذیل می باشد:

- ۲-۱- ارتقاء آگاهی و اقدام در حوزه پایداری زیست محیطی: افزایش دانش و حساسیت در تمامی اجزای اکوسیستم گردشگری کشور، به ویژه در میان تاسیسات اقامتی، نسبت به اهمیت و شاخص های پایداری زیست محیطی. این هدف شامل ترویج بهینه سازی مصرف منابع، افزایش بهره گیری از انرژی های تجدیدپذیر (انرژی های نو) و کاهش انتشار کربن است تا بهره وری خدمات افزایش یافته و زمینه برای شناسایی و توسعه واحدهای با مزیت گردشگری سبز، فراهم آید.
- ۲-۲- بهبود کارایی اقتصادی و توسعه پایدار صنعت گردشگری: تمرکز بر کاهش هزینه های جاری تاسیسات گردشگری از طریق پیاده سازی اصول پایداری و بهره وری. این هدف به دنبال تقویت کلی توسعه پایدار در صنعت گردشگری ایران است، به گونه ای که ضمن حفظ منابع طبیعی و فرهنگی، از منظر اقتصادی نیز سودمند و پایدار باشد.
- ۲-۳- تقویت مسئولیت های اجتماعی و مزیت سازی در برندینگ گردشگری: ارتقاء سطح مسئولیت پذیری اجتماعی در صنعت گردشگری با هدف ایجاد ارزش های مشترک و مزیت رقابتی. این امر به تقویت برند گردشگری ایران کمک می کند، به نحوی که گردشگران و ذینفعان، پایداری و تعهد اجتماعی را به عنوان یکی از ویژگی های برجسته و جذاب گردشگری کشور شناسایی کنند.
- ۲-۴- ارتقاء عدالت اجتماعی و فراگیری: تضمین دسترسی برابر و فرصت های یکسان برای تمامی اقشار جامعه، از جمله افراد کم توان و معلولین، به تمامی خدمات و امکانات گردشگری، به منظور افزایش مشارکت اجتماعی و بهره مندی حداکثری از تجربیات سفر.
- ۲-۵- بهبود کیفیت تجربه گردشگری: افزایش رضایت مندی تمامی گردشگران، به ویژه افراد کم توان و معلولین، با فراهم آوردن زیرساخت ها، امکانات و خدمات مناسب که به آن ها امکان تجربه سفری راحت، امن و لذت بخش را می دهد.
- ۲-۶- ترویج فرهنگ احترام و آگاهی: افزایش آگاهی عمومی در مورد نیازها و حقوق افراد کم توان و معلولین در صنعت گردشگری و ترویج فرهنگ احترام و همدلی در میان کارکنان و ارائه دهندگان خدمات گردشگری.
- ۲-۷- توسعه زیرساخت ها و حفاظت از محیط زیست با رویکرد دسترس پذیری: توسعه پایدار گردشگری با تاکید بر حفظ محیط زیست طبیعی و فرهنگی، به گونه ای که این حفاظت با اصول دسترس پذیری سازگار بوده و امکان بهره مندی تمامی افراد از جاذبه های طبیعی و تاریخی را فراهم آورد. همچنین هدایت و حمایت از سرمایه گذاری ها و اقدامات لازم برای ایجاد، اصلاح و بهسازی زیرساخت های فیزیکی و خدماتی در اماکن گردشگری، به گونه ای که برای تمامی افراد با هر میزان توانایی قابل استفاده باشد.
- ۲-۸- نوآوری در خدمات و محصولات گردشگری: تشویق به طراحی و ارائه خدمات و محصولات گردشگری خلاقانه و نوآورانه که نیازهای خاص افراد کم توان و معلولان را در نظر گرفته و به آن ها امکان انتخاب های متنوع تری را می دهد و همچنین ترویج و حمایت از نوآوری و به کارگیری فناوری های نوین در راستای ارتقاء پایداری و دسترس پذیری در صنعت گردشگری
- ۲-۹- همکاری و مشارکت ذی نفعان: ایجاد بستر مناسب برای همکاری و مشارکت فعال میان تمامی ذی نفعان صنعت گردشگری، از جمله بخش های دولتی، بخش خصوصی، تشکل های حرفه ای و مردم نهاد در فرآیند طراحی، اجرا و ارزیابی شیوه نامه ها و برنامه های مربوط به حفظ محیط زیست و دسترس پذیری.